Bilance živin a organické hmoty pro ekoplatbu – možné postupy a formuláře

13.8.2026 - Jan Klír | Národní centrum zemědělského a potravinářského výzkumu

Přehled bilancí.

- **Bilance organické hmoty (Model OH) pro základní celofaremní ekoplatbu** (nad 30 ha) v roce 2026:
  - výpočet do 30. 9. 2026,
  - kontrola SZIF (na místě).
- **Bilance N a P pro ekoplatbu na udržitelné hospodaření se živinami** a **bilance N pro nitrátovou směrnici** v roce 2026:
  - výpočet pro ekoplatbu do 30. 11. 2026,
  - kontrola ÚKZÚZ (na místě),
  - z hlediska dusíku využitelná i pro původní bilanci N pro nitrátovou směrnici, pouze se liší kritéria hodnocení (povinnost nad 30 ha orné půdy, výpočet do 28. 2. 2027, kontrola ÚKZÚZ, na místě).

Možnosti výpočtu bilancí

1. Pokud potřebujete rychle spočítat jen **Model OH** pro základní celofaremní ekoplatbu za dotační rok **2026** *(povinnost do 30. 9. 2026)*, tak původní jednoduché formuláře pro ornou půdu, chmelnice a plochy s víceletými produkčními plodinami na orné půdě (chřest apod.) najdete zde:
   - kultura R 2025/26 (orná půda)
   - kultura C 2025/26 (chmelnice)
   - kultura P 2025/26 (plochy s víceletými produkčními plodinami)
2. Vhodnější je však **kompletní formulář pro všechny bilance na orné půdě pro dotační roky 2025 a 2026** (bilance organické hmoty i živin pro ekoplatbu, dusíku pro nitrátovou směrnici). Formulář byl připraven ve více verzích, ke stažení jsou zde:
   1. „Základní verze“ *(příp. „… s pastvou na orné půdě“)* – pokud jste meziročně nevydávali ani nepřebírali žádnou ornou půdu nebo tyto změny představují méně než 10 % celkové výměry orné půdy.
   2. „Verze pro změny v užívání půdy“ *(příp. „… s pastvou na orné půdě“)* – pro případ vydání nebo převzetí významnější části orné půdy. Hnojení, včetně hnojení slámou nebo chrástem, ani meziplodiny na vydané půdě se do bilancí nezapočítávají, ale na převzaté půdě je započítat lze, na základě evidence předchozího uživatele.
   3. **Nyní připravujeme verzi i pro další roky, bude zde zveřejněna do konce srpna…**
3. Stávající aplikace pro výpočet bilancí v komerčních softwarových evidencích.
4. Od roku 2025 již existuje možnost nechat si spočítat **bilanci dusíku a fosforu** automaticky v **aplikaci MZe**, a to po odeslání evidence hnojení do jednotného úložiště dat evidence hnojení (JUDEH) s typem podání Bilance (optimálně v testovacím režimu). Testovací režim znamená, že data jsou viditelná pouze pro přihlášeného zemědělce. Bilance dusíku v aplikaci splňuje i požadavky na bilanci N 2025/2026 pro nitrátovou směrnici, kde jsou ale jiná hodnotící kritéria (limit 70 kg N/ha orné půdy, v tříletém průměru; protože se změnil způsob výpočtu, průměr se začíná počítat nově od bilance 2024/2025). Bilanci OH však aplikace MZe zatím nezajišťuje, tu si zase snadno spočtete podle bodu 1. Aplikace MZe bilanci N a P hodnotí pro jednoho uživatele (pozemky a hnojení v hospodářském roce), takže pokud jste meziročně vydávali nebo přebírali významnou část orné půdy, je pro Vás vhodnější výpočet zase v excelovém formuláři,

podle bodu 2b.

POZOR – pokud se po kliknutí na odkaz otevře formulář jen v internetovém prohlížeči, není možné jej vyplňovat (hlásí to, že soubor je zamčený apod.). Je tedy ještě nutné v otevřeném formuláři kliknout na tlačítko „Stáhnout soubor“ (většinou vpravo nahoře). Stažený soubor se uloží do Vašeho počítače a najdete jej pomocí Průzkumníku souborů, většinou v adresáři „Stažené soubory“. Při otevírání staženého souboru se ještě může objevit varování (např. “ Soubory z internetu můžou obsahovat viry“) a soubor se nejprve otevře jen v „chráněném zobrazení“, pak stačí kliknout na tlačítko „Povolit úpravy“. Kdyby se ale soubor nepodařilo stáhnout, otevřít nebo vyplňovat – napište nám (kontakty dole), pošleme jej e-mailem. **Při vyplňování formulářů, prosím, nepřetahujte buňky myší** – při zapsání čísla do nesprávného políčka číslo vymažte a napište znovu na správné místo…

Samozřejmě nabízíme pomoc s výpočty i posouzením výsledků bilancí, neváhejte se na nás obrátit:
Ing. Jan Klír, CSc. (e-mail: jan.klir@carc.cz, tel. 603 520 684), Ing. Lada Kozlovská (e-mail: lada.kozlovska@carc.cz, tel. 733 375 632), akreditovaní poradci, Národní centrum zemědělského a potravinářského výzkumu, v.v.i. (CARC)

https://www.carc.cz/2026/08/13/bilance-zivin-a-organicke-hmoty-pro-ekoplatbu-mozne-postupy